

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 185/08-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. apríla 2008 predbežne prerokoval sťažnosť M. H., G., zastúpeného advokátom JUDr. V. H., G., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Obo 222/2007 z 11. decembra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. H. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. marca 2008 doručená sťažnosť M. H., G. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 4 Obo 222/2007 z 11. decembra 2007.

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že 8. augusta 1996 podala S., a. s., mestská pobočka, G. (ďalej len „sporiteľňa“), návrh na konkurzné konanie na subjekt označený ako „M. H., rodné číslo (...), trvale bytom G., súkromný podnikateľ pod obchodným názvom H.“. Na základe výzvy Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 K 200/96 bolo začaté dohodovacie konanie, na základe ktorého sťažovateľ zvolal na 27. november 1996 radu veriteľov, ktorá prijala ním predložený návrh projektu ozdravenia spísaný formou notárskej zápisnice č. N 304/96 NZ 254/96. Napriek plneniu projektu ozdravenia potvrdeného schôdzou veriteľov, o ktorej bola spísaná a doručená krajskému súdu notárska zápisnica č. N 65/98 NZ 49/98 z 23. februára 1998, krajský súd vydal uznesenie o vyhlásení konkurzného konania na majetok fyzickej osoby. Proti predmetnému uzneseniu podal sťažovateľ 2. marca 2000 odvolanie, ktoré najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 Obo 99/2000 z 23. júna 2000 zamietol. Dňa 8. septembra 2000 podal sťažovateľ dovolanie najvyššiemu súdu proti uzneseniu najvyššieho súdu z 23. júna 2000, ktoré tento uznesením č. k. Obdo V 77/2000-233 z 18. decembra 2001 odmietol.

Dňa 11. marca 2002 opätovne podal sťažovateľ krajskému súdu návrh na zrušenie konkurzu, ktorý tento uznesením z 18. septembra 2003 zamietol. Proti predmetnému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ najvyššiemu súdu odvolanie, ktorý uznesením sp. zn. 6 Obo 256/03 z 29. januára 2004 potvrdil rozhodnutie krajského súdu z 18. septembra 2003.

Dňa 20. apríla 2004 podal sťažovateľ Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky podnet na podanie mimoriadneho dovolania proti uzneseniu krajského súdu z 18. septembra 2003 v spojení s uznesením najvyššieho súdu z 29. januára 2004, ktorý „*nebol akceptovaný*“.

Sťažovateľ 19. augusta 2005 podal krajskému súdu ďalší návrh na zrušenie konkurzu, ktorý krajský súd uznesením z 8. septembra 2005 zamietol. Dňa 21. septembra 2005 podal sťažovateľ proti predmetnému uzneseniu krajského súdu odvolanie, o ktorom najvyšší súd rozhodol uznesením sp. zn. 5 Obo 324/05 zo 16. decembra 2005 tak, že potvrdil uznesenie krajského súdu z 8. septembra 2005.

Dňa 23. júna 2006 podal sťažovateľ ústavnému súdu sťažnosť, ktorou namietal porušenie svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní

vedenom pod sp. zn. Z-2-3K 200/96, ktorú ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 299/06-10 z 21. septembra 2006 odmietol ako oneskorene podanú.

Dňa 21. mája 2007 predložil správca konkurznej podstaty krajskému súdu konečnú správu o speňažení konkurznej podstaty a vyúčtovaní odmeny a výdavkov správcu konkurznej podstaty v konkurznej veci úpadcu M. H.– H. , G., ktorú krajský súd uznesením z 3. augusta 2007 schválil. Proti predmetnému uzneseniu podal sťažovateľ 15. októbra 2007 odvolanie najvyššiemu súdu, o ktorom najvyšší súd rozhodol uznesením sp. zn. 4 Obo 222/2007 z 11. decembra 2007 tak, že uznesenie krajského súdu z 3. augusta 2007 potvrdil.

Podľa sťažovateľa z uznesenia najvyššieho súdu nie je zrejmé, o aký právny predpis opiera svoje tvrdenia v predmetnom uznesení, závažné porušenia platných noriem a ústavných zákonov uvedené v odvolaní sťažovateľa zostali zo strany najvyššieho súdu nepovšimnuté, rozhodujúce právne skutočnosti a právna argumentácia poukázaná sťažovateľom v odvolaní zostali súdom nevyvrátené a nepovšimnuté, a preto sťažovateľ považuje predmetné rozhodnutie najvyššieho súdu za svojvoľné a arbitrárne.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 4 Obo 222/2007, súvisiacim uznesením KS Bratislava č. k.: Z-2-3K 200/96-1312 zo dňa 03. 08. 2007 porušené bolo.

2. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. zákona o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení sudcov v platnom znení, Ústavný súd SR uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 11. 12. 2007, sp. zn. 4 Obo 222/2007 zrušuje.

3. Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona č. 38/1993 Z. z. zákona o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení sudcov v platnom znení, Ústavný súd vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky vec vedenú pod sp. zn. 4 Obo 222/2007 na ďalšie konanie.

4. V prípade úspešnosti sťažovateľa v konaní pred Ústavným súdom, sťažovateľ požaduje vyplatiť trovy právneho zastúpenia vo výške súčtu nákladov v konkurznom konaní,

ako aj zastúpenie pred Ústavným súdom SR, skutočne preukázaných nákladov právnym zástupcom a nemajetkovú ujmu sťažovateľa vo výške 100 000 Sk, k rukám sťažovateľa, do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia Ústavného súdu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je sťažovateľom namietané porušenie základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu č. k. 4 Obo 222/2007 z 11. decembra 2007.

Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie označených základných práv a práv uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obo 222/2007 z 11. decembra 2007, ktorým potvrdil rozsudok krajského súdu z 3. augusta 2007, je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namieta, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Ústavný súd predovšetkým pripomína, že podľa svojej ustálenej judikatúry nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inšinciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces chráneného v čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy je právo domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu).

Porušenie práva na súd, resp. prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy by v prípade sťažovateľov prichádzalo do úvahy vtedy, keby podmienky na prístup k tomuto súdu ustanovené Občianskym súdnym poriadkom neboli zo strany najvyššieho súdu rešpektované spôsobom zjavne neopodstatneným alebo arbitrárnym. Inými slovami, keby najvyšší súd tieto všeobecné podmienky prístupu k súdu vykladal vo vzťahu k sťažovateľom diskriminačne v porovnaní s ich výkladom pri iných subjektoch domáhajúcich sa súdnej ochrany. V prípade sťažovateľa k takej situácii nedošlo, sťažovateľ mal priznané postavenie účastníka súdneho konania a najvyšší súd o jeho návrhu meritórne rozhodol, aj keď nie v súlade s predstavami sťažovateľa.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorú si osvojil aj ústavný súd, vyplýva, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie, len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998).

Ústavný súd teda, tak ako to už vyslovil vo viacerých svojich nálezochoch, nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), a preto nemôže preskúmavať rozhodnutia všeobecných súdov, pokiaľ tieto súdy vo svojej činnosti postupujú v súlade s právami na súdnu a inú právnu ochranu zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy). Z takéhoto pohľadu pristúpil ústavný súd aj k posúdeniu napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu okrem iného vyplýva, že:

„V konaní nebolo spochybnené, že na majetok úpadcu bol vyhlásený konkurz, ani to, že konečná správa bola súdu predložená.

Odvolačný súd zistil, že upovedomenie úpadcu a konkurzných veriteľov o konečnej správe a vyúčtovaní, bolo vyvesené na úradnej tabuli súdu dňa 31. mája 2007 o 9.30 hod. a tiež zverejnené v Obchodnom vestníku dňa 31. mája 2007. Z rozhodnutia ďalej vyplýva, že oni jeden z veriteľov nepodal námietky proti zverejnenej konečnej správne, iba úpadca.

Súd konečnú správu a vyúčtovanie (podľa § 29 ods. 4 ZKV) prejednal na pojednávaní zvolanom na 3. augusta 2007, na ktorom sa zúčastnil úpadca osobne, správca konkurznej podstaty a veriteľ J. M. (zv. č. 6) a správu schválil tak, ako ju správca konkurznej podstaty spracoval a predložil súdu.

Vo všeobecnosti platí, že o speňažení podstaty podáva správca súdu predovšetkým priebežné správy a je povinný podať správu vždy, ak si ju súd vyžiada, ako aj keď to sám považuje za potrebné. Povinnosť prejednať priebežné správy nieje stanovená. Ak je skončené speňažovanie, spracuje správca konečnú správu, ktorá predstavuje celkovú bilanciu jeho činnosti, teda nielen speňažovanie. Musí obsahovať najmä súhrn konkurzných aktív, pasív, výsledky prieskumných pojednávaní, prehľad plnení, ktoré správca poskytol v priebehu konkurzu, prehľad výťažkov z predaja a jej záverom je údaj o tom, aký výťažok mal byť rozdelený medzi veriteľov, ako i prehľad pohľadávok, ktoré z neho majú byť uspokojené. Súčasťou konečnej správy musí byť i vyúčtovanie odmeny správcu konkurznej podstaty, ktorá je ustanovená vyhláškou č. 493/1991 Zb. v platnom znení. Správca súčasne s odmenou účtuje i svoje výdavky najmä hotové výdavky spojené so správou podstaty, náklady účelne vynaložené na správu. Konečná správa musí byť prejednaná podľa § 29 ods. 2, 3 ZKV, teda musí byť vyvesená na úradnej tabuli súdu, čo v danom prípade nebolo spochybnené.

Zo spisu vyplýva, že konečná správa obsahovala všetky potrebné náležitosti, bola odkonzultovaná, teda mohla byť prejednaná.

Dôvody uvádzané úpadcom proti rozhodnutiu o konečnej správe sú podľa názoru odvolacieho súdu účelové a nemajú oporu v zákone. Pokiaľ ide o námietky proti činnosti správcu konkurznej podstaty, nebola preukázaná ich dôvodnosť. Správca vykonával svoju činnosť v súlade so zákonom pod dohľadom súdu, ako vyplýva z predloženého spisového

materiálu, odmenu si vyúčtovala v súlade s vyhl. č. 493/1991 Zb. v platnom znení, ako i ostatné výdavky, na ktorých náhradu mala nárok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa § 219 O. s. p. potvrdil.“

V citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyšší súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol rozsiahle dôvody, pre ktoré odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu vo vzťahu k sťažovateľovi potvrdil. V každom prípade tento postup najvyššieho súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľa nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda najvyšší súd v danom prípade neporušil označené základné právo sťažovateľa *„nesprávnou a svojvoľnou aplikáciou a výkladom práva“*. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov najvyššieho súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci najvyššieho súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú *„pánmi zákonov“*, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor najvyššieho súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad najvyšším súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti tvrdí, že najvyšší súd označeným rozhodnutím porušil aj jeho základné právo podľa čl. 20 ústavy.

Ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie označeného rozhodnutia najvyššieho súdu ústavný súd nepovažoval ani za svojvoľné, ani arbitrárne, a preto ním nemohlo dôjsť ani k porušeniu čl. 20 ods. 1 ústavy. Zároveň poukazuje na to, že zo skutočností, ktoré v danom prípade sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, nevyplýva žiadna možnosť porušenia základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a sťažovateľ neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver o porušení označeného základného práva.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. apríla 2008